

► Paakumiseni põletatud savitellis ehk klinker annab hoonele eriti ilmastikukindla fassaadi.

Fotod: Sven Arbet, Siim Sultson

Kuiv tellisfassaad kestab sajandeid

Ühelt poolt vajab maja väline tellisekiht kindlat katust ja vihmaplekke, teisalt ei lase kivivoodri-tagune paari sendimeetrine tuulutus puitkarkass-seina mädanema.

Senises kohalikus traditsioonis ehitati elamuid a) kandvate kahekihiliste vaheltsoojustusega; b) kandva poolekivi müüritise ja seest soojustusega või c) kandva puitkarkassi ja väljast vaid vooderdava tellismüüritisega.

Teisel juhul (nn Harju sein) on kandvate kiviseinte siseküljel puitsõrestik ja soojustuseks saepurutäidis. Kolmandal (nn Nõmme sein) on

kandev puitkarkass väljast vooderdatud serviti laotud silikaatmüüritisega ja soojustatud saepurutäidisega.

Erinevalt teistest soojustusmaterjalidest on saepurutäidis õigupoolest ainus, mis kannatab panemist sissepoole kiviseina, ilma et see toast tuleva sooja niiskuse imbumisel külma kiviseina ääres märguks.

Seetõttu tohibki tänapäevaste soojustusmaterjalidega tellisseinu ainult väljast vooderdada, kinnitab ehitusekspert Eduard Sepp. Samas aga jääb siis tellisladu seina sisse või on parimal juhul jälgitav seest. Seega jääb materjali väljast imetlemiseks tänapäevaste võtetega üle vaid

eraldi tellisfassaadi ladumine. Kuid siis tuleb jätta voodri taha umbes 25 mm tuulutusvahe.

Et tuulutus toimiks, peab õhk voodri taha pääsema esimese telliserea püstvöökidest, millest iga neljas või viies on jäetud täitmata, ning väljuma räästaalusest umbes vuugilaiusest praost või tuulekasti kaudu.

Tuulutus on eriti oluline

Sõmeri hinnangul on Eesti oludes tellisfassaadi tagantuulutus eriti oluline, kuna sise- ja välistemperatuuride kontrastid võivad aasta jooksul olla väga suured.

Wienerberger ASi müügijuhi Peep Veske sõnul on

tellised fassaadimaterjalina kordumatud, põlised ja säästlikud.

Kui krohvitud või värvitud fassaad vajab värskendamist iga viie kuni seitsme aasta tagant, siis korralikult laotud tellismüüri puhul kulukast hooldusest pääseb. Laotud tellisseina ilu säilib aastakümneid ning selle tulemusel osutub ka hinnalt soodsamaks.

Tellisfassaadi säästlikkus väljendub ka selle ilmastikukindluses. Kannatab ju korralikult laotud ning vihma eest kaitstud tellissein nii talviseid pakaseid, suvekuumust kui isegi tuld. "Kuna tegemist on kivimaterjaliga, on see võrreldes teiste fassaadi-